

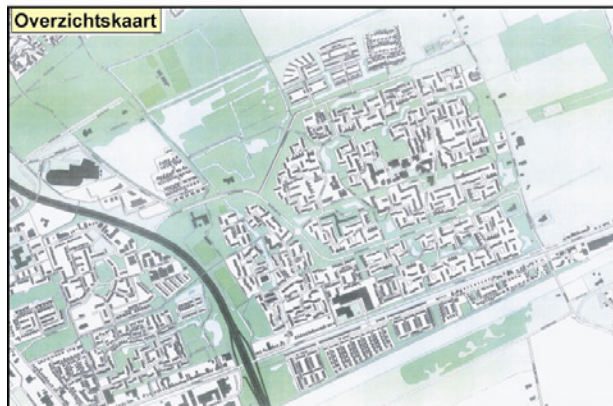
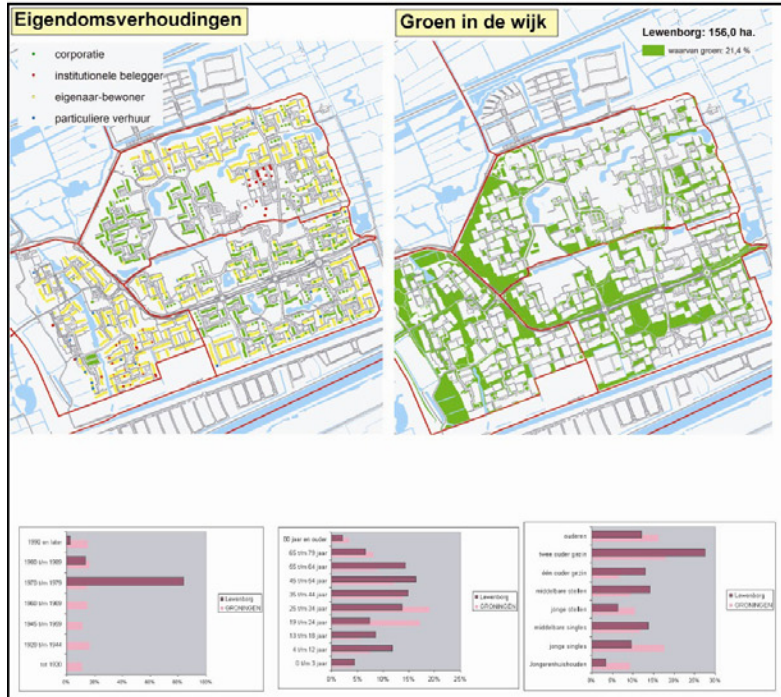
Bijlagen

Bijlage 1:

Lijst met bijvoeglijk naamwoorden gebruikt voor typering door stadsdeelcoördinatoren

stedenb. ligging	variatie	dynamiek	waardering	faciliterend	relaties	cultureel
afgezonderd	afwisselend	actief	aantrekkelijk	alles-bij-de-hand	afstandelijk	alternatief
'buiten wonen'	alledaags	avontuurlijk	belangrijk	autonoom	anoniem	authentiek
centraal	dagelijks	bruisend	doordacht	bereikbaar	betrokken	burgerlijk
compact	divers	druk	eigen	beschermend	bezield	conservatief
geordend	eenvormig	dynamisch	fraai	betaalbaar	contactrijk	creatief
landschappelijk	eenvoudig	gewoon	gewild	comfortabel	dorps	deftig
licht	expressief	groeiend	gedurfd	goede kwaliteit	formeel	degeelijk
overzichtelijk	formeel	intensief	herkenbaar	efficiënt	gemeenschap	duurzaam
parkachtig	gekleurd	karaktervol	ideaal	gemakkelijk	gezellig	ecologisch
ruim	gemêleerd	onopvallend	karacteristiek	gezond	introvert	eigentijds
stedelijk	gemengd	ontspannen	lekker	goedkoop	onafhankelijk	Gronings
stenig	gevarieerd	opvallend	leuk	groen	ongebonden	hip
strategisch	grijs	rustig	met allure	kindvriendelijk	open	idyllisch
waterrijk	homogeen	saai	mooi	leefbaar	privé	keurig
wijds	kneuterig	spannend	positief	schoon	relatief luw	knus
	losjes	verrassend	prettig	sportief	ruimdenkend	modern
	rommelig	vluchtig	representatief	veilig	sociaal	natuurlijk
	uniform	vrolijk	standaard	vitaal	toegankelijk	netjes
	veelzijdig	wonderlijk	statisch		toegeëigend	oorspronkelijk
	vol keuzes		tevreden		trots	oud
			uniek		uitnodigend	nieuw
			van goede naam		vriendelijk	ouderwets
			vertrouwd		vrij	pril
			vlees-noch-vis		werelds	relaxed
			welvarend		zelfverzekerd	sfeervol
					zorgzaam	smaakvol
						traditioneel
						volks

Lewenburg (8.800 inwoners)

Fysiek

- groene waas
- structuur/anarchie
- totaal structuur/eenheid
- één centrum/hart
- lus breed, grote betekenis als drager
- Noorddijkerweg helder, mooie oevergang
- Rijksweg hard
- Karding/Drielanden ecopark, opgelost
- Le Roy
- Balans is groter in dingen die je kunt benoemen

Typeringen uit wijkgesprekken

multicultureel groen ons kent ons

als een dorp ondermaats winkelcentrum

wijkvernieuwing (nodig) vergrijsd rustig

verschillen tussen goed en minder goed

Typeringen uit interviews RO/EZ

stedenbouwkundig: ruim opzet van de wijkring

variatie: homogeen veel grindbetontegels

dynamiek: wonderlijk verschillende sferen binnen de wijk

waardering: standaard geen hoge kwaliteit

faciliterend: groen Le Roy-gebied en wijkring

relaties: formeel relatief afstandelijk

cultureel: burgerlijk huisje-boompje-beestje

Belangrijkste onderscheidende kwaliteiten

- duidelijke structuur
- groen

Ontwikkeldruimte

- winkelcentrum
- rand aan de Rijksweg

Ontwikkelmansen

- woningvoorraad aanpassen (ook uiterlijk)
- winkelcentrum afmaken
- bereikbaarheid verbeteren

Affiche

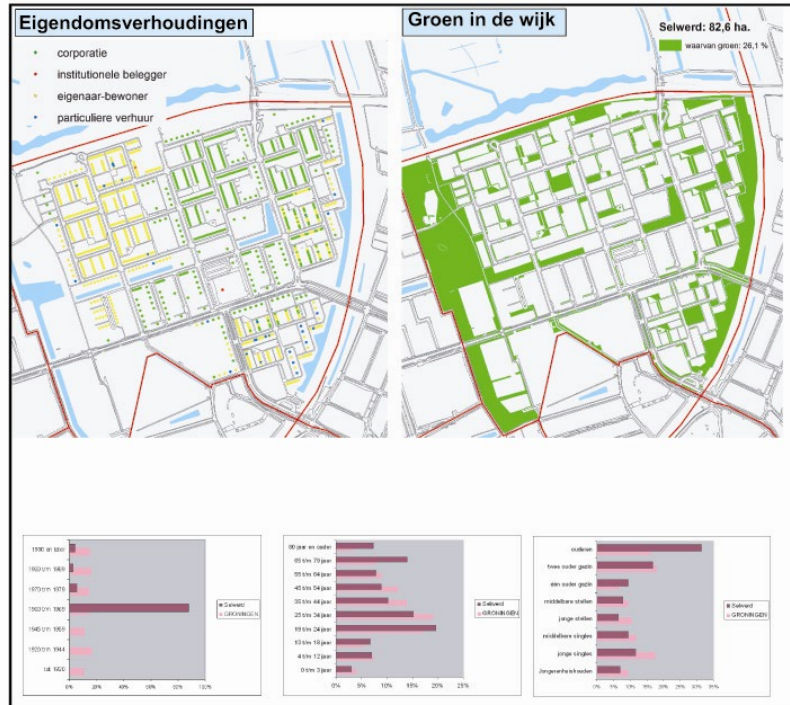
- onafhankelijk

Vragen/discussie

- openbaar vervoer
- relatie Meerstad

Selwerd (6.400 inwoners)

Fysiek

- stempel, klein en vol
- geen doorlopende zones, (dicht)
- eentonig
- wel een hart, maar aan de rand (voorzieningen excentrisch)
- tussen centrum en ommeland (komt net niet goed uit in het centrum)

Typeringen uit wijkgesprekken

gewoon	veel ouderen	wijk voor gesettelden
mijn thuis	saai	in verandering
veel maatschappelijke verschillen	scheiding koop - huur	rustig

Typeringen uit interviews RO/EZ

stedebouwkundig:	centraal	tussen buitengebied en stad
variatie:	eenvormig	door de stempelstructuur
dynamiek:	rustig/gewoon	er gebeurde weinig, maar verandert nu
waardering:	vertrouwd	mensen wonen er lang
faciliterend:	leefbaar/goede ligging	dichtbij centrum, voorzieningen en ringweg
relaties:	kindvriendelijk	Vensterschool in de wijk
cultureel:	formeel/op zichzelf/trots	veel oudere trotse bewoners: confrontatie tussen studenten en andere bewoners
	degelijk/burgerlijk	in toenemende mate ook confrontatie

Belangrijkste onderscheidende kwaliteit

- er tussenin (mooie positie)
- rustige wijk

Ontwikkelruimte

- stempels langs de Eikenlaan (kans om de woningvoorraad te wijzigen)
- Tram geeft aanleiding tot verandering
- Stempels zijn veranderbaar

Ontwikkelkansen

- Variatie aanbrenge in strook langs Eikenlaan
- lange lijnen en groene vingers versterken
- aanpassen aan toenemende culturele verschillen

Affiche

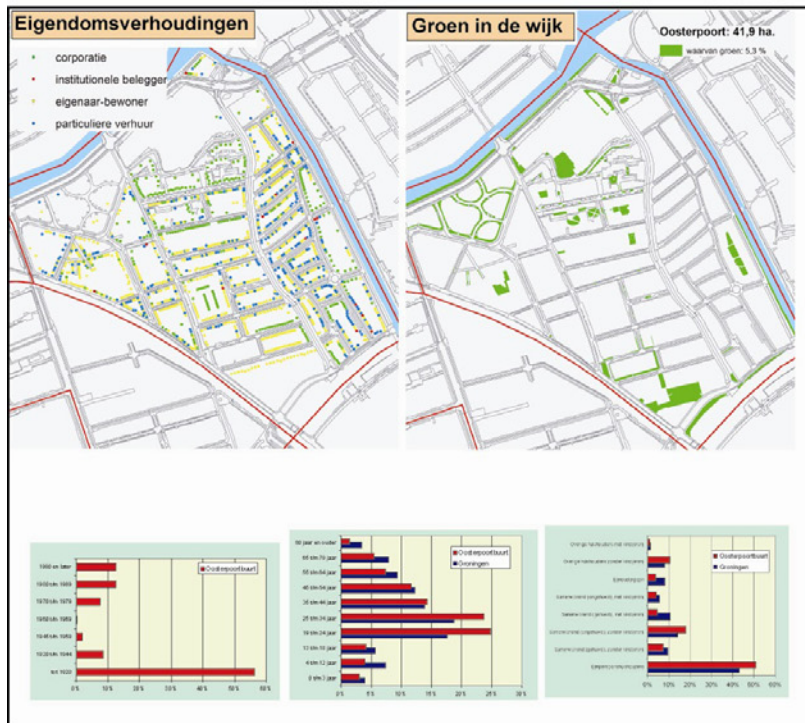
- wijk voor de gewone man, gezinswijk
- er net tussenin, zo buiten, zo in de stad

Vragen/discussie

- hoe gaan we om met de voorraad, veel goedkope woningen, Eikenlaan?
- Meer activiteit in de wijk, past dat bij de doelgroep?

Oosterpoort (4.800 inwoners)

Fysiek

- compacte wijk
- gegroeid, eigen sfeer
- oud, stedelijk
- klein en smal
- noord-zuid routes maken de wijken openbaar
- tussen binnenstad en verkeersverbinding met de 'rest'
- veel voorzieningen

Typeringen uit wijkgesprekken

gezellig	veilig	dorpje in de stad
betrokken	alles bij de hand	verschillende mensen
typisch Nederlands	goed bereikbaar	vriendelijk

Typeringen uit interviews RO/EZ

stedebouwkundig:	compact	nauwelijks vrijstaand, alles via voordeur te bereiken
variatie:	gevarieerd	heel gemengde bevolking
dynamiek:	verrassend	er gebeurt van alles, kleinschaligheid
waardering:	karakteristiek	er hangt een eigen sfeertje
faciliterend:	alles bij de hand	de voorzieningen zijn er, centrum en ringweg dichtbij
relaties:	toegankelijk	tolerant, goed contact met instellingen, hoge doorstroming
cultureel:	authentiek	zelfvoorziening, men voelt zich 'Oosterpoorter'

Belangrijkste onderscheidende kwaliteit

- eigen sfeer
- mix student en alternatief

Ontwikkelruimte

- fysiek weinig
- onderhoud op peil houden

Ontwikkelkansen

- samenvoegen beneden/bovenwoning
- meer voorzieningen langs Meeuwerderweg (als verbinding richting Europapark etc.)

Affiche

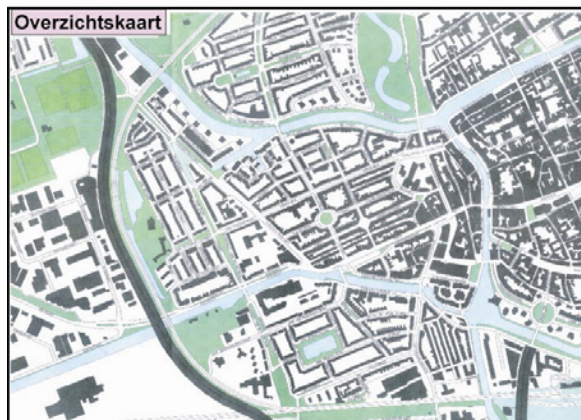
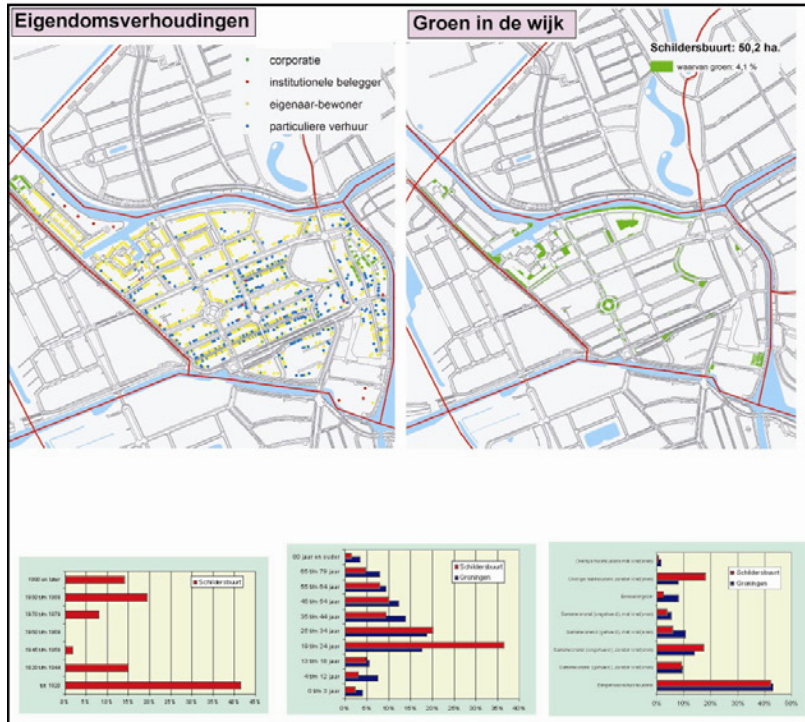
- jong-trendy

Vragen/discussie

- een mix met wat grotere woningen?

Schildersbuurt (8.800 inwoners)

Fysiek

- echt stedelijk, tegen binnenstad
- klassiek
- straten, hoge huizen
- 4 pleintjes
- tijdloos/houdt kwaliteit
- beweging
- alle voorzieningen binnen handbereik

Typeringen uit wijkgesprekken

gezellig	rommelig	levendig
		prettige plek om te wonen
verschil tussen week en weekeinde		niet-studenten trekken weg
	uit balans	
studentenbuurt		mooie panden

Typeringen uit interviews RO/EZ

stedebouwkundig:	stedelijk	bouwhoogte, weinig groen, doet Amsterdams aan
variatie:	gemengd	verschillende soorten huizen
dynamiek:	gewoon	rustige straten die op elkaar lijken
	dynamisch	verschillende groepen mensen, hoog verloop
waardering:	leuk/met allure	dichtbij centrum, toch rustig en mooi: men wil er graag wonen!
faciliterend:	leefbaar	gemakkelijke wijk, waar alles dichtbij is
relaties:	relatief laag	men gaat er vaak doorheen, en niet naartoe
cultureel:	traditioneel	studenten maken lawaai en post-materialisten hebben hun Volvo met Tomtom

Belangrijkste onderscheidende kwaliteit

- echte stadsbuurt met ruimtelijke/ architectonische kwaliteit
- voorzieningen nabij, goed ontsloten

Ontwikkeldruimte

- fysiek weinig ruimte

Ontwikkelmogelijkheden

- sjeke stadswijk

Affiche

- binnenstadsmilieu

Vragen/discussie

- moet er wat aan het toenemend aantal studenten gebeuren (als dit onze beste kans is om een echte kwaliteitswijk in de binnenstad te maken)?

Bijlage 3:

Uitwerkingen van interviews met stadsdeelcoördinatoren

Interview Jaap Taheij: Beijum

Typeringen:

Stedenbouwkundig / ligging: **buiten wonen** (1:34)

Om te beginnen: lastig te typeren! Niet zomaar een buitenwijk, het is een jaren 70 buitenwijk. Allerlei experimenten zitten erin. Zoals ook de opzet was: wonen in het groen. Geïsoleerd van de rest. Er is heel snel gebouwd vanwege de veel te hoge prognoses van de bevolkingsgroei.

Nadeel van de kleinschaligheid is dat er snel verrommeling optreedt.

Geen duidelijke identiteit, doordat de zuidoosthoek anders is! Stukje Bijlmer dat daar in is geplaatst.

Variatie: **gevarieerd** (6:46)

Alle heerden (ongeveer 40) zijn heel anders van opzet. Sommige goed gelukt, zuidwest kant bij kardinges. Zuidoost is slecht, en rondom het winkelcentrum.

Er is zoveel variatie in de wijk, ook op het gebied van groen, slingerende paadjes, wegen etc., dat de structuur weg is en het wat rommelig wordt. De wijk zou eens wat 'gesnoeid' moeten worden. Ook letterlijk in het groen!

Dynamiek: **karaktervol** (17:40)

Er zijn kwaliteiten die je nergens in de stad hebt. Er zijn ook verrassende kwaliteiten. Bijv. Jensemahaerd en Wilkemaheerd. Zuidoost bepaalt echter het beeld, en dat is niet goed.

Waardering: **eigen** (21:37)

Verschilt erg van buitenaf of van binnenuit. Imago is erg belangrijk, terwijl de Leefbaarheidsmonitor aangeeft dat de sociale problemen al zijn gekeerd.

Van binnenuit goede waardering!

Typisch voor de wijk: veel mensen die net een kenmerk meer of minder hebben dan het gemiddelde burgerschap. Bijv. kunstenaars, mensen met een gehandicapt kind, etc. Gemengde huwelijken ook, of gescheiden vrouwen met kinderen.

Het is een wijk met vrij goedkope maar toch kwalitatief goede woningen.

Faciliterend: **kindvriendelijk** (27:20)

De helft van alle speelvoorzieningen staat in stadsdeel Noorddijk! Toen Beijum gebouwd werd was Kardinges er nog niet, maar dat is geleidelijk aan een heel goede faciliteit geworden voor de wijk. Jaap denkt niet dat Kardinges de eerste trekker is voor de keus voor een huis in Beijum.

Beijum trekt sociale, ruimdenkende mensen die in andere wijken net iets te krap wonen en wel op zoek gaan naar een sociale woonomgeving (de erfjes)

Relaties:

contactrijk (34:30)

Sociale mensen. Ook wel onafhankelijk, mensen die durven te kiezen voor zo'n wijk. Jaap noemt Beijum een 'volksbuurt plus'.

Er is heel duidelijk verschil tussen beeld bij de buitenwacht en beeld van 'kenners'.

Cultureel:

eigentijds (37:09)

Vroeger was het alternatief, heel uitgesproken jaren 70. Nu aangepast aan de eigen tijd. Het heeft ook wel wat volks. Je moet een zekere tolerantie hebben, veel mensen met verschillende achtergronden in de wijk.

Opmerkingen:

Beijum trok toen het net klaar was wel alternatievelingen.

Door de kleinschaligheid trek je ook voorzieningen uit elkaar (decentralisatie).

Er is wel sprake van tegenstrijdigheid van appartement wonen / buiten wonen. Dat knelt een beetje.

Verschuiven van problemen door inplaatsing van bewoners door corporaties, en daardoor verslapt de aandacht nog wel eens op bepaalde stukken van de wijk.

Je moet trots kunnen zijn op je wijk! In Beijum speelt dat sterk.

In Beijum is het een probleem dat goedkopere en duurdere woningen naast elkaar zijn. Jaqueline denkt dat dat in andere wijken minder een probleem is. In Hoornse Meer bijvoorbeeld.

Beijum is lang de jongste wijk van NL geweest, en vergrijst niet! Andere wijken wel. Hoe komt dat?

Zo'n kleinschalige wijk heeft ook wijkvernieuwing nodig op heel kleinschalig niveau.

Onduidelijke en kleinschalige structuur is erg typerend voor Beijum.

Verkeerde type woning aan de openbare route (en met de verkeerde kant naar de openbare route) maken de wijk kwetsbaar.

'Beijum ontwikkelde zich naar een normale, gemiddelde wijk.'

Interview Joke Sissing: Lewenborg

Typeringen:

Stedenbouwkundig / ligging: **ruim** (4:09)

Vooral de wijkkring is ruim, brede straat, vrijliggende fietspaden

Groene wijkring

Hofjes zijn benauwder, maar de ring is ruim opgezet

Variatie: **homogeen** (8:09)

'Beetje saaie wijk', duidelijk jaren 70 wijk. Hoe het eruit ziet, veel grindbeton tegels. Aan Valreep is het beter, maar in achterste deel betontegels aan de gevel en dat ziet er niet mooi uit.

Steiger is veel beter! Bolder ook. De echte hoogbouw is gesloopt, Toplicht, Sloep. Aan Meerpaal staat nog hoogbouw. Weinig verschillende vormen van woningen.

Dynamiek: **wonderlijk** (10:17)

Wonderlijk in de sfeer van: verschillende sferen! Sommige anoniem, sommige cosy buurtje (steiger) met een bepaalde vriendelijkheid.

De Lewenborger zelf: heel moeilijk te bereiken, kost heel veel moeite om mensen uit hun stoel naar een bewonersavond te krijgen. Ook jeugd komt niet opdagen. Wederom: anonimiteit.

Opkomst van jongeren bij jongerenactiviteiten (bijv. jeugdcentrum) verschilt enorm, ligt ook aan karakteristieken van jongeren (verkering, werk, etc.).

In Beijum is deze opkomst wat hoger, jongerenwerk heeft beter grip op de jongeren.

Sommige mensen voelen zich wél betrokken, maar dat is inmiddels een vast clubje.

Lewenborg is over het algemeen wat anoniemer dan Beijum, ook voor de buitenwacht.

Waardering: **standaard** (14:53)

Redelijk slapende wijk, enige activiteiten zijn in winkelcentrum. Steunpunt van DIA gaat weg, omdat er niet genoeg werk voor hen is. Dan zou je kunnen zeggen: het gaat goed met Lewenborg.

Met 'standaard' wordt hier bedoeld: niet een erg hoog niveau. Eén ding dat uitwijkt is het Le Roy-gebied, daarvoor kwamen bewoners wel uit hun stoel. Vooral aanwonenden.

Faciliterend: **groen** (17:05)

Ring is vrij groen, Le Roy gebied is groen. Buiten de wijk ook stukken groen, Bevrijdingsbos, Edenbos. Maakt de bevolking wel gebruik van, maar niet massaal. Gewoon rondje lopen. Het gebied heeft wel de waarde, maar het is geen grote trekpleister. Is ook wel fijn voor de bewoners, dat het nog rustig blijft.

In Lewenborg zelf: Le Roy-gebied: 'voor de Lewenborger, door de Lewenborger'. Het gebied is niet gorfed toegankelijk, door de ontwerpfilosofie, 'laten gaan, de natuur gaat haar gang'. Dit wil de gemeente anders, want het is een wijkpark. De groene ring is langs de weg, geen plek om even te gaan lopen.

Relaties: **formeel** (20:55)

Verschilt ook per buurtje. Formeel is misschien niet de goede term, het gaat erom dat mensen elkaar niet goed kennen en daardoor wat **afstandelijk** met elkaar omgaan. In sommige straten is dit anders (Steiger, laatste stuk Getij). Tis eigenlijk een beetje van alles.

Onafhankelijk wordt ook genoemd.

Wederom: De Beijumer is betrokkener dan de Lewenborger!

Cultureel: **burgerlijk** (25:03)

Huisje boompje beestje. Er zit veel onderhuids. Voorbeeld: de wijksoap die een Lewenborger heeft gemaakt: Lewenborg danst! En heel intercultureel gebeuren, waarmee ook aandacht werd gevestigd op wat er in Lewenborg allemaal aan de hand was.

Er is wel artistiek potentieel, maar het komt niet echt naar boven. In Beijum was paar jaar geleden Kunstenaarsroute, met open huis van allerlei kunstenaars in de wijk. Zoiets kan in Lewenborg ook wel, maar gebeurt niet echt. Kortom: het zit er wel in, maar het komt er niet echt uit!

Frappant aan het multiculturele: grootste groep allochtonen zijn de Indiërs, en die zie of hoor je nergens. Antillianen veel minder, maar daar merk je meer van. Ook een goed gelukt mengproject (aan Lijzijde), met Antillianen, Surinamers, N'ers, en ook een crèche onderin.

Lewenborg is een relatief rustige wijk, en niet onveiliger dan een gemiddelde wijk.

Lewenborg voelt heel sterk als de jas: jaren 70. En dat is net de verkeerde jas geweest. Het springt eruit, ook in vergelijking met andere steden. Het is het nét niet, niet comfortabel genoeg. Een vergelijkbaar project is geweest De Kasbah in Hengelo.

Overlast van jongeren heeft niet te maken met de enigszins verouderde opbouw van Lewenborg, want in Beijum is meer Antillianenoverlast dan in Lewenborg. Overlast heeft meer te maken met de sociale status van de bewoners, en de werkloosheid.

Voor sommige Lewenborgers is het echter wel een 'jas' die past, want ze blijven er wel 30 jaar wonen. Maar of dat vrijwillig is, is de vraag.

Wat Lewenborg nou onderscheidt van bijvoorbeeld Beijum, is de ruimte en het groen. De nieuwe singel gaat hier ook echt aan bijdragen.

Interview Bernadette Snellers, Selwerd

Typeringen:

Stedenbouwkundig / ligging: **centraal** (2:55 deel 1)
Centraal tussen buitengebied en de stad.

Variatie: **eenvormig** (5:17)
Maar **gevarieerd** ook, omdat er duidelijke verschillen zijn tussen gebiedjes in de wijk. Maar over het algemeen eenvormig, door de stempelstructuur. Simpel

gezegd: west = koop eengezinswoningen, oost = gestapeld corporatief. Ook veel doorstroming vanuit wijkvernieuwinggebieden (Paddepoel-zuid, Groningen-zuid).

Dynamiek: **saai (rustig, gewoon)** (12:17)

Men wil de bewoners nu meer betrekken bij wat er gaat gebeuren met de wijk. Er wonen ook veel gezinnen met kinderen, maar dat weet men niet. Wat er in Selwerd woonde, was **degelijk** en **gezapig**. Maar nu ook onrust bij oorspronkelijke bewoners, door instroom van allochtonen. Studentenflats worden niet meer opgevuld, wanneer kamers leegkomen te staan. Jaqueline denkt dat studenten niet meer met z'n allen op één gang willen wonen.

Waardering: **vertrouwd, kansrijk** (niet in rijtje) (20:58)

Zie aantal opmerkingen onderaan

Faciliterend: **leefbaar, goede ligging, ruime woningen, kindvriendelijk** (2:16, deel 2)

Doordat mensen de tuinen zelf onderhouden, ontstaat grote variatie. En door het in gebruik geven worden mensen meer bewust van hun wijk, en doen ze er meer voor.

Relaties: **formeel, op zichzelf, (ook trots!)** (12:16)

Er zijn ook confrontaties, en veel trotse (vooral oudere) bewoners.

Cultureel: **burgerlijk, keurig, degelijk** (18:24)

Maar ook wel 'in beweging', omdat de samenstelling van de wijk verandert.

Confrontatie is een sleutelwoord in het Selwerd van nu.

Opmerkingen:

Nogmaals: het aangeven van de kansen van een wijk, en de kwaliteiten waar dit uit voortkomt, is erg belangrijk.

Het is, ook voor OW, heel belangrijk de bewoners te vragen naar hun beeld van de buurt. Gelukkig doe ik dat ook ☺

Selwerd staat wel op de wijkvernieuwingslijst, maar puur om de echte problemen voor te zijn. Die zijn er nu eigenlijk nog niet.

'Als je er niet hoeft te zijn, dan kom je er eigenlijk ook niet.' Dat geldt ook voor heel Selwerd. Behalve voor de Eikenlaan, maar die loopt er meer langs, niet doorheen.

Interview Bert Eillert: de Wijert-noord

Typeringen:

Stedenbouwkundig / ligging: **strategisch** (0:11)

Aan alle kanten ontsloten door doorgaande wegen, dichtbij de binnenstad, dichtbij andere voorzieningen. Ook aan noordkant bij park is er goede ingang (Hereweg).

Variatie: **eenvormig** (1:06)

Stempelstructuren, bejaardenblokjes, portieketagewoningen. Een eengzinswoningen. Stempelstructuur zit in de gehele wijk (jaren 60).

Dynamiek: **gewoon** (1:58)

De dynamiek die er zit, ligt in de scholen (Noorderpoort, Gomarus). Je ziet het ook terug, rommelig in de buurt van de scholen. Winkels worden ook bezocht door de scholieren. Het is 'gewoon' omdat het elke dag voorkomt, zo is de wijk nou eenmaal. En bewoners weten het ook, als je er gaat wonen.

Waardering: **standaard/(redelijk?)** (3:54)

Men woont er naar redelijk tevredenheid, en ook aardig lang. Winkelcentrum functioneert redelijk. Bewoners accepteren de scholen ook, omdat ze er al zo lang staan.

Faciliterend: **betaalbaar** (7:20)

Het is geen dure wijk, ook niet heel goedkoop. De voorzieningen functioneren echter matig (bieb, sporthal, winkelcentra). Er is wel groen, bijv. aan de Hora Sikkemasingel. Wat erg zonde is, is dat de faciliteiten in het noorden van de wijk worden afgesloten) begraafplaats, sportvelden.

Relaties: **relatief luw** (11:08)

Algemene beeld: heel veel portieketagewoningen, wat anonimiteit bevordert. Je ziet elkaar nauwelijks door de portieken.

Cultureel: **Gronings** (19:17)

Standaard, een grasveldje, er is heel weinig dat er uitspringt in deze wijk. Vrij normaal allemaal. Bert denkt dat de Wijert-noord een voorsprong heeft op Selwerd, er is meer beweging, er staat een aantal grote projecten op stapel.

Opmerkingen:

De Wijert-noord onderscheidt zich wel van andere wijken door de vele onderwijsinstellingen.

De scholen zijn in de Wijert-noord terecht gekomen in de 60er jaren, door de explosieve bevolkingsgroei en de behoefte aan scholen. De wijk had ruimte, en vervult daardoor een regionale functie, het was toen de rand van de stad!

Er is goede communicatie met de instellingen, ze weten de gemeente ook goed te vinden. Er is over het algemeen een plezierige omgang met elkaar. Tolerant. Volgens Bert is de doorstroming vrij hoog. Maar sommige mensen wonen er ook erg lang, er zijn mensen die hun hele leven daar hebben gewoond.

Cultureel: **authentiek** (14:20)
'ze hebben een eigen identiteit'. Inwoners voelen zich Oosterpoorter. Er zit iets eigens in de wijk, en ook iets 'zelfvoorzienends'.

Opmerkingen:

Er is een aantal gebiedjes dat wel bij de Oosterpoort wordt gerekend, maar dat de bevolking er niet bijrekenet. Europapark, de Meeuwen, de Linie, Zuiderpark, etc.

De Meeuwen en De Linie zijn bij uitstek plekken waar de Oosterpoorter heengaat die iets meer te besteden heeft in de loop der tijd. De doorstroom wordt daardoor gegarandeerd.

Jaqueline: Het gaat niet zozeer om saamhorigheid, maar om een ander ook iets gunnen. Weten dat je in hetzelfde schuitje zit, en daarom rekening houden met elkaar. Het individu is wel degelijk erg belangrijk, aangezien de wijk erg gevarieerd is.

Interview Wouter van Bolhuis: de Schildersbuurt

Typeringen:

Stedenbouwkundig / ligging: **stedelijk** (8:57)
Bouwhoogte, lagen, weinig groen. Duidelijk hoger dan gemiddelde Groningse bouw, doet denken aan Amsterdam.

Variatie: **gemengd/gevarieerd** (12:41)
Verschillende soorten huizen, ook gebouwd voor andere mensen.

Dynamiek: **dynamisch/gewoon** (19:46)
Onopvallend: omdat het rustige straten zijn, die op elkaar lijken en dezelfde sfeer uitstralen. HW en Taco kan je daardoor niet echt uit elkaar houden! Eén verschijningsvorm. Dynamisch, vanwege de verschillende groepen mensen, het snelle verloop van de bevolking (studenten). Eigenlijk vrij rustig in de buurt, als je bedenkt dat er zeg maar 16 studenten in een pand wonen.

Waardering: **leuk/met allure** (28:32)
Leuke wijk: je wil er wel wonen! Dichtbij centrum, toch rustig en mooie huizen/huisjes.

Faciliterend: **leefbaar** (37:08)

“omdat de rest niet waar is...” Het is een gemakkelijke wijk, waar alles in de buurt zit. Maar weinig voorzieningen.

Relaties: **relatief luw** (41:26)

Het is een vrij rustige buurt, waar je eigenlijk niet heengaat, maar slechts langs of doorheen.

Cultureel: **traditioneel** (25:03)

Verschillende groepen gedragen zich vrij traditioneel: studenten misdragen zich, de post-materialisten hebben hun Volvo met tomtom. Groepen gedragen zich zoals je van ze zou verwachten. Oosterpoort is niet traditioneel, Schildersbuurt wel. Iedereen zich keurig op z'n plek, gedraagt zich zoals het hoort. Ruimdenkend gaat dus niet echt op!

Opmerkingen:

Waar ga je het project OW voor gebruiken? Je kan op de uitkomsten je voorzieningenniveau aanpassen! Maar durf je ook de keuzes te maken die daaruit voortkomen? Zoals het sluiten van een basisschool in de binnenstad, omdat dat niet de primaire groep voor de binnenstad.

Grenzen zijn belangrijk! Als je je richt op het kerngebied, pak je het beste de zaak mee. De 80/20-regel. We nemen de Schildersbuurt, geen Kostverloren.

Nog een uitzonderingetje: 'houtsteek': Rubensstraat.

Een optie: kiezen voor de onderscheidende wijk. Dus: laat het quotum los en laat de buurt studentenbuurt worden. Ghetto, campus, noem het hoe je wilt. Vergt lef...

Probleem binnen wijken als Korrewegwijk, en ook Schildersbuurt: je stopt veel geld in wijkvernieuwing en sociale cohesie en wat gebeurt er: veel panden worden opgekocht en verhuurd aan studenten. Daardoor trekken de 'krachtige mensen', het potentieel van de buurt, weg. Da's zonde, van de buurt en van het geld. Dat gebeurt in Schildersbuurt ook! Kies er dan specifiek voor!

Verschil tussen Oosterpoort en Schildersbuurt: er wonen 16 studenten in een pand! Dat vinden burens ook niet leuk. En dan willen ze de dure huizen niet meer kopen.

“De Schilderswijk is verloren! Verloren aan de studenten.” Het is niet per se erg! Het kan een keus zijn, als voortvloeiende uit de Onderscheidende Wijken.

De Maslov-pyramide. Eerst dak en eten, dan materialisme, uiteindelijk zelfontplooiing. De volksbuurt zit in het materialisme. Ken ik dit....?

Mooie ontwikkeling in Amsterdam: studenten mogen gratis wonen, maar moeten dan wel 10 uur werken in en voor de wijk. Misschien ook een idee voor Korreweg/Indische Buurt? Dan snijdt het mes aan 2 kanten. Niet in Schildersbuurt! Want dan weten de studenten niet voor wie ze wat doen. Werkt alleen in een goed gemengde wijk.

Er is in de wijk zelf eigenlijk niks te doen. Alle actie is aan of via de rand.

Wel een aantal opvallende voorzieningen: methadonpost, nachtopvang

Bijlage 4:

Lijst met wijktyperingen door bewoners (antwoorden op vraag 1)

Typeringen Beijum	Typeringen Lewenborg	Typeringen Selwerd
achterstandswijk	vervallen WC	saai
kindvriendelijk	prettig	vraagt om kattenkwaad
bepaalde gedeelten zijn heel goed	veel groen	divers
deze heerd is prettig wonen	gezellig	veel maatschappelijke verschillen
verschilt heel erg per heerd	verpauperd WC	redelijk ("gaat nog wel")
mooi groen	niet goed	verandering
kinderrijk	achteruitgang	andere mentaliteit
veel jongeren	groen	getto
doolhof	meer onderhoud nodig	veel studenten
alleenstaande vrouwen met kinderen	verschillen in goede en minder goede stukken	duidelijke scheiding studenten/rest van de wijk
nu een goede wijk	's nachts onveilig	wel prima
het gaat beter	grote puinhoop	prettig wonen
het is rustiger geworden	vroeger was het leuker	gewoon
groen	als een dorp	achterbuurt
dorps	alle voorzieningen aanwezig	suf
veel verschillende tussen heerden	ons kent ons	kneuterig
groen	kindvriendelijk	woont met plezier
kindvriendelijk	goede verbinding met de stad	goede contacten (in koophuisstraten!)
knus	groenrijk	armoedig
los van de stad	multicultureel	uitkeringstrekkers
sociale controle is hoog	wijkvernieuwing	goed leefbaar
ons kent ons	rustig	multicultureel
beetje kneuterig	weinig te doen	mijn thuis
typische gezinswijk	dode wijk	knus
sociaal	algemene wijk	rustig
gezellig	multicultureel	degelijk
afgezonderd	verouderd (vergrijsd, red.)	goed genoeg
gezinswijk	groen	niet spetterend
gaat steeds beter	stagnering nieuwbouw	niet erg interessant
sociale wijk	groen	grijs
leuke wijk	aan het verbeteren	wel veel studenten
veel ruimte	wordt een mooie wijk	oersaai
groen	groen	gebeurt niks
wel ver weg van de rest van de wereld...	als een dorp	prettig wonen
lekker rustig	de mensen kennen elkaar	goede wijk
fijne buurt		rustig
je hoort verhalen over problemen en overlast elders in de wijk		veel ouderen
prima wijk		"er zal nooit iets interessants gebeuren"
		saai
		heel rustig

Typeringen de Wijert-noord	Typeringen de Oosterpoort	Typeringen de Schildersbuurt
----------------------------	---------------------------	------------------------------

niet leuk	veilig, ook voor kinderen	rest vrij rustig
grauw en grijs	vriendelijk	levendig
oude mensen	gezellig	druk aan de Kraneweg
brutale scholieren	eigen dorp	gezellig
burgerlijk	sfeer verandert	rijke gezinnen
doorsnee bevolking	mooi wonen	oude huizen
gezellig	gekleurd	mooi maar niet heel goed
slecht geweest	gemeleerd	fietsen
wordt beter	verschillende mensen	studenten
gezellig	Meeuwerderweg is druk	men woont goed naast elkaar
schoon	rustige wijk	ook gezinswijk
fijn	gezellig	studentenwijk
is wat minder geworden	gezellig	gezellig
mooi	betrokken	druk
ruim	gewone mensen	(te)veel studenten
centraal	onderscheidendheid/verscheidenheid	gemoedelijk
mooi wonen	gezellig	gezellig
gezellig	dorps	niet-studenten trekken weg
groen en water	volks	verschil tussen week en weekend
kinderrijk (rond MFC)	studentikoos	studenten
rustig	beter dan nieuwe wijken in Noord	mooie panden
groen	gezellig	beschermd stadsgezicht
dood in het weekend	levendig	dorpje in de stad
leuke buurt	goed bereikbaar	druk
degelijk	makkelijk	studentenbuurt
mooi	gezellig	veel kleine gezinnen
puinhoop	knus	gezellig
loopt sociaal terug	gezellig	studentenbuurt
van oorsprong een Ambonezenwijk	kleinschalig	rommelig
is aan een opknapbeurt toe	dorpje in de stad	gezellig
volksbuurt	alle voorzieningen op klein oppervlak	rommelig
	verschillende bouwstijlen	uit balans
	stedelijk	levendig
	studentenwijk	lawaai maar wel mooie buurt
	burgerlijk: traditioneel	dichtbij centrum
	studenten óf 40+ met laag inkomen	goede hoeveelheid studenten
	typisch Nederlands	gezellig
	gezellig	prettige plek om te wonen
	op loopafstand van centrum	prima wijk
	bijzonder OK	mooie huizen
	authentiek Gronings	
	rustig	

Bijlage 5:

Berekening chi-kwadraat toets: verband tussen woontuur en genoemde identiteitsbepalende aspecten

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
woontuur * categorie	329	100,0%	0	,0%	329	100,0%

woontuur * categorie Crosstabulation

			categorie									Total	
			anders, nl.	bouwperiode	functies/voor- zieningen	huishoud- profielen	leefstijlen bewoners	nietingedeeld	open, lege ruimte	sociale cohesie	staat van onderhoud		woningtype
woontuur	10 jaar of langer	Count	26	6	21	7	3	14	10	31	5	9	132
		Expected Count	25,7	5,6	14,8	7,6	7,2	15,6	7,2	24,9	12,0	11,2	132,0
		% of Total	7,9%	1,8%	6,4%	2,1%	,9%	4,3%	3,0%	9,4%	1,5%	2,7%	40,1%
	kortere dan 10 jaar	Count	38	8	16	12	15	25	8	31	25	19	197
		Expected Count	38,3	8,4	22,2	11,4	10,8	23,4	10,8	37,1	18,0	16,8	197,0
		% of Total	11,6%	2,4%	4,9%	3,6%	4,6%	7,6%	2,4%	9,4%	7,6%	5,8%	59,9%
Total		Count	64	14	37	19	18	39	18	62	30	28	329
		Expected Count	64,0	14,0	37,0	19,0	18,0	39,0	18,0	62,0	30,0	28,0	329,0
		% of Total	19,5%	4,3%	11,2%	5,8%	5,5%	11,9%	5,5%	18,8%	9,1%	8,5%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	20,724 ^a	9	,014
Likelihood Ratio	21,940	9	,009
N of Valid Cases	329		

a. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 5,62.

Symmetric Measures

		Value	Approx. Sig.
Nominal by	Phi	,251	,014
Nominal	Cramer's V	,251	,014
N of Valid Cases		329	

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.